

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/76/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918010579
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alojz Palaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6918010579.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alojza Palaja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Mária Šuleja, na verejnom zasadnutí konanom dňa 31. júla 2019, v trestnej veci obžalovaného ml. R. M. za zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr.zák. v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Tr.zák. o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 17.04.2019, sp.zn. 3T/136/2018 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. odvolanie obžalovaného ml. R. M. **z a m i e t a .**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný ml. R. M. uznaný za vinného zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr.zák. v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Tr.zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 08.03.2018 v čase od 14.30 hod. do 15.30 hod. v obci A., v izbe sociálneho bytu č. X, využil bezbrannosť mal. R.M., nar. XX.XX.XXXX v R. V., trvale bytom A. č. X, ktorej dal farbičky, aby si kreslila pri stolíku, následne pristúpil odzadu k maloletej, stiahol jej a sebe nohavice, vybral svoj stoporený pohlavný orgán, kľakol si a šúchal ním o obnaženú časť maloletej osoby a neskôr aj odpredu, čím tak ukájal sexuálnu potrebu po dobu cca 29 minút.

Za to mu bol uložený podľa § 200 ods. 2 Tr.zák., § 36 písm. j) Tr.zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr.zák., § 117 ods. 1 Tr.zák. trest odňatia slobody v trvaní 2 roky, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr.zák., § 119 ods. 1 Tr.zák. podmienenčne odložený na skúšobnú dobu 3 roky. Podľa § 73 ods. 2 písm. a) Tr.zák. mu bolo uložené ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolanie prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 23.04.2019, a to proti výrokom o vine a treste, ktoré odôvodnil ďalším písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 14.06.2019. Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však nestotožnil, pretože ju považoval za nezákonnú. Nesúhlasil s právnou kvalifikáciou jeho konania, keďže ani v prípravnom konaní, ale ani na hlavnom pojednávaní nebol produkovaný jediný dôkaz svedčiaci o tom, že by sexuálne praktiky s maloletou realizoval v stave jej bezbrannosti, a to vrátane videozáznamu.

Argumentoval tým, že o zneužitie bezbrannosti ide vtedy, ak sa obeť nachádzala v takom stave, v ktorom nebola schopná prejavíť svoju vôľu, prípadne nebola schopná klásť odpor proti konaniu páchatel'a, teda ide predovšetkým o stav bezvedomia, mdloby, požitia alkoholických nápojov alebo omamných látok, stav choroby, hlbokého spánku alebo duševného ochorenia. Maloletá sa v takomto stave v čase činu nenachádzala, pretože o jeho konanie vôbec neprejavovala záujem, pričom nie je možné klásť rovnováhu medzi pojmy bezbrannosť a nezáujem objektu o konanie páchatel'a. Znalec z odboru sexuológie jednoznačne konštatoval, že k jeho vzrušeniu došlo pri objekte nejaviacom záujem

o jeho osobu, a nie pri objekte, ktorý by bol v stave bezbrannosti. V čase skutku nerozumel svojej deviantne sa vyvíjajúcej sexualite, nebol o nej poučený a išlo u neho o prvý sexuálny delikt. Aj v prípade právnej kvalifikácii skutku podľa § 200 Tr.zák. by vychádzajúc z týchto záverov malo dôjsť k jeho oslobodeniu spod obžaloby podľa § 285 písm. e) Tr.zák. Skutok však bolo potrebné kvalifikovať ako zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 Tr.zák., pri ktorom by prichádzalo do úvahy zastavenie trestného stíhania podľa § 281 ods. 1 Tr.por. z dôvodu § 9 ods. 1 písm. c) Tr.por., t.j. pre nedostatok jeho veku.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr.por. napadnutý rozsudok zrušil a jeho trestné stíhanie podľa § 320 ods. 1 písm. c) Tr.por. zastavil.

Na verejnom zasadnutí, ktoré bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, zástupca krajskej prokuratúry navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné, nakoľko rozsudok považoval v celom rozsahu za zákonný a správny.

Naproti tomu obhajca obžalovaného zotrval na dôvodoch uvedených v písomnom odôvodnení odvolania a v konečnom dôsledku navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a trestné stíhanie obžalovaného podľa § 320 ods. 1 písm. c) Tr.por. zastavil.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania obžalovaného zistil, že odvolanie podala oprávnená osoba v zákonnej lehote, a to proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku o vine a o treste, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, pričom dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nebolo podané dôvodne.

Pokiaľ ide o otázku viny súd prvého stupňa, pri dôslednom dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu, rozhodol na hlavnom pojednávaní o jeho vine v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým podstatným hľadiskám obsiahnutým v ust. § 168 ods. 1 Tr.por., prejednávánemu prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič podstatné vyčítať. Stručne teda vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tiež vtedy, ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušného ustanovenia zákona v otázke viny obžalovaného a správne postupoval, keď ho v konečnom dôsledku uznal za vinného zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr.zák. v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Tr.zák. Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresným súdom, vrátane strán č. 5 a 6, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil. Považoval však za potrebné reagovať v rámci odvolacieho konania aj na odvolacie námietky obžalovaného, ktoré ale nebolo možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému meritórnemu rozhodnutiu vo výroku o vine.

Obžalovaný spáchanie skutku kladeného mu za vinu, ako takého, nepoprel. Obhajoval sa v dvoch smeroch, a to jednak tým, že nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol dostatočne rozpoznať protiprávnosť svojho konania, ako aj ovládať svoje konanie, a jednak tým, že maloletá sa v čase činu nenachádzala v stave bezbrannosti, tak ako to vyžaduje ust. § 200 Tr.zák. Odvolací súd dospel k záveru, že obhajoba obžalovaného ani v jednom z uvedených smerov nebola dôvodná. Tohto usvedčovali výpovede maloletých svedkov R.M. a X.M., ako aj svedkyne C. M., taktiež obrazovo zvukový záznam a v nadväznosti na to aj závery znaleckých posudkov. Súhrn vykonaných priamych a nepriamych dôkazov vyznievajúcich v neprospech obžalovaného tvoril logickú a ničím nenarušenú vzájomne sa dopĺňajúcu sústavu a vcelku spoľahlivo a jednoznačne preukazoval nielen to, že sa skutok stal, ale aj to, že ho spáchal tak, ako bol ustálený, práve obžalovaný, ktorý ako trestne zodpovedný subjekt konal z hľadiska zavinenia v tzv. priamom úmysle a naplnil aj všetky znaky uvedenej skutkovej podstaty, t.j. svojím konaním naplnil aj objektívnu stránku trestného činu.

Vychádzajúc zo záverov znaleckých posudkov nemožno dôjsť k záveru, že by rozumová a mravná vyspelosť obžalovaného nedosiahla takú úroveň, aby mohol rozpoznať protiprávnosť svojho konania a ovládať ho. Tieto rozpoznávacie a ovládacie schopnosti boli u neho pod vplyvom nezrelej sexuality

s rysmi deviantného vývoja, síce znížené v podstatnej miere, t.j. viac než o polovicu, avšak úplne vymiznuté neboli. Dôležitým bolo aj to, že obžalovaný v dostatočnej miere nespolupracoval so svojou ošetrojúcou lekárkou, neužíval predpísanú medicínu a neabsolvoval doporučené liečenie v detskej psychiatrickej liečebni, preto po komplexnom hodnotení možno konštatovať, že ide o osobu trestne zodpovednú. Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutku, nemožno sa stotožniť s tvrdením obhajoby, že obžalovaný nezneužil maloletú v stave bezbrannosti, ale že išlo len o osobu, ktorá vôbec neprejavovala záujem o jeho konanie. Maloletá poškodená mala v čase skutku vek X rokov a X mesiace, teda berúc do úvahy jej rozumové a motorické schopnosti, ako aj nedostatočnú vyspelosť, v dôsledku ktorej nebola schopná dať dostatočne najavo svoj odpor a nesúhlas, možno posúdiť jej stav ako stav, ktorý je obdobný stavu bezbrannosti, napr. bezvedomia, stavu po požití omamných látok alebo alkoholických látok a pod. Vzhľadom k tomu bolo namieste právne kvalifikovať konanie obžalovaného ako zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr.zák. v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Tr.zák., a nielen ako zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 Tr.zák., tak ako sa toho domáhal obžalovaný.

Podľa § 97 ods. 1 Tr.zák. účelom trestu o mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, pričom trest má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávnych činov a primerane chrániť aj spoločnosť, uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia.

Podľa § 97 ods. 3 Tr.zák. pri ukladaní trestu treba prihliadať na osobnosť mladistvého, jeho vek, rozumovú a mravnú vyspelosť, zdravotný stav, na jeho osobné, rodinné a sociálne pomery, pričom musí byť primeraný povahe a závažnosti spáchaného činu a má viesť k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia tak, aby predchádzal protiprávnym činom.

Obžalovaný v podanom odvolaní bližšie neuviedol dôvody, pre ktoré napádal zákonnosť a odôvodnenosť uloženého trestu, pokiaľ ide o jeho druh a výmeru. Odvolací súd sa stotožnil s výrokom prvostupňového súdu, ktorým obžalovanému uložil vyššie uvedený trest odňatia slobody, vrátane podmieneného odkladu jeho výkonu na skúšobnú dobu. Okresný súd prihliadol na všetky skutočnosti, na ktoré bol podľa Trestného zákona povinný prihliadnúť v zmysle príslušných ustanovení, vzal do úvahy spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce a poľahčujúce okolnosti, zhodnotil aj osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť nápravy. Správne zistil u obžalovaného existenciu jednej poľahčujúcej okolnosti, a to že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život (ust. § 36 písm. j/ Tr.zák.), pričom súčasne nezistil žiadnu prirážajúcu okolnosť. Keďže poľahčujúce okolnosti prevažovali nad prirážajúcimi v pomere 1:0, došlo k zníženiu hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu (ust. § 38 ods. 3,8 Tr. zák.), teda súd mohol obžalovanému v konečnom dôsledku uložiť trest odňatia slobody na 2 roky až 5 rokov a 4 mesiace, s prihliadnutím aj na ust. § 117 ods. 1 Tr. zák.

Za takéhoto stavu potom správne uložil obžalovanému trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 2 roky. V súlade so zákonom bolo aj podmienené odloženie výkonu uloženého trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu 3 roky, berúc do úvahy osobu obžalovaného, ako aj jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije, taktiež aj na okolnosti prípadu, a preto by bol jeho výkon neprimerane prísny. Obžalovaný nie je osobou s kriminálnou minulosťou, do rozporu s Trestným zákonom sa dostal po prvýkrát, teda nemá sklon páchať úmyselnú trestnú činnosť a doposiaľ viedol riadny život. Uloženie trestu odňatia slobody zabezpečí v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu aj prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 97 ods. 1,3 Tr. zák., ale tiež z ust. § 34 ods. 1, 4 Tr.zák., ako aj ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov. Odvolací súd zvažoval aj mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody v zmysle ust. § 118 ods. 1 Tr.zák., § 39 ods. 2 písm. c) Tr.zák. vzhľadom na podstatné zníženie rozpoznávacích a ovládacích schopností obžalovaného, avšak vzhľadom na nízky vek maloletej poškodenej, celkovú závažnosť trestnej činnosti, ako aj nekritický postoj obžalovaného k jej spáchaniu, sa rozhodol toto ustanovenie neaplikovať. Dôležitým bolo aj to, že obžalovanému bolo súčasne uložené ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou, ktoré bude spolupôsobiť s uloženým trestom na dosiahnutí nápravy obžalovaného a účelu trestu.

Krajský súd ako súd odvolací po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov o vine a treste z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní obžalovaného, ktoré nepovažoval za dôvodné, rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.